

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Необхідною складовою характеристики сучасного фахівця у галузі інформаційних технологій (ІТ) є високий рівень іншомовної комунікативної компетентності у професійній діяльності і професійному середовищі. Кожному фахівцю у галузі інформаційних технологій в процесі здійснення професійної діяльності доводиться працювати з іншомовними ресурсами, співпрацювати з представниками зарубіжних підприємств з метою вивчення передового досвіду, впровадження інноваційних технологій, обговорення організаційних питань з постановки чи виконання завдання, проведення переговорів тощо. Від рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності фахівців у галузі інформаційних технологій залежить їхня академічна і професійна мобільність.

Мета статті – обґрунтувати модель і педагогічні умови формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.

Значний вплив на обрання напрямку дослідження мали наукові роботи вітчизняних та російських дослідників (Г.А. Балл, Н.Ю. Бутенко, І.А. Зимняя, Н.В. Кузьміна, А.К. Маркова, С.Д. Максименко, М.М. Заброцький, Л.М. Мітіна, Л.О. Петровська, Є.В. Руденський, Ю.Н. Ємельянов), присвячені питанню «комунікативна компетенція». Загальнотеоретичні аспекти визначення змісту і складових іншомовної комунікативної компетентності (ІКК) фахівців різних галузей досліджувалися у працях учених А.С. Андрієнко, Е.В. Бібікової, Н.М. Ізорія, О.В. Кравченко, Л.Є. Нагорнюк, А.І. Петрової та ін.

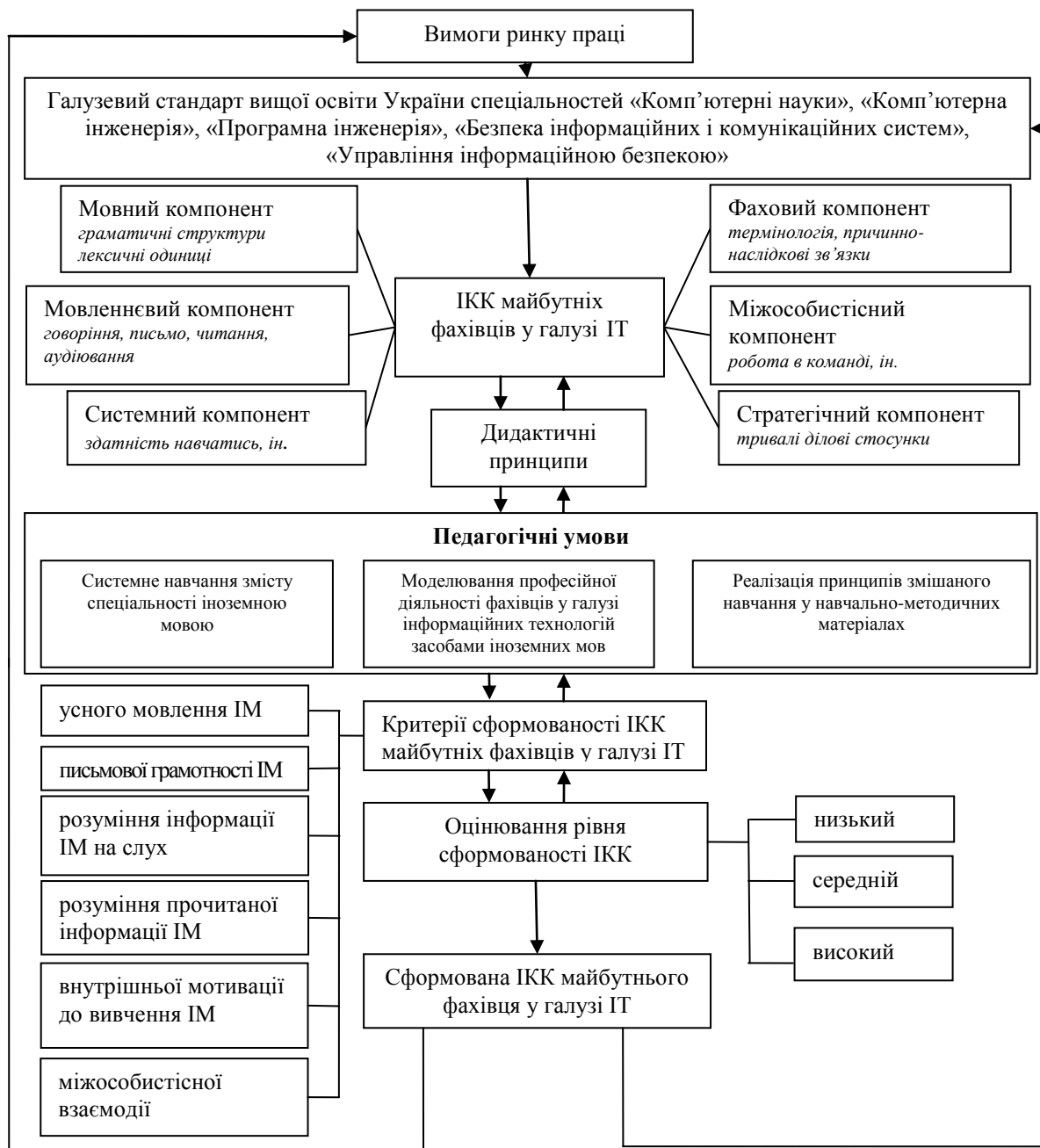
Розроблена нами модель формування іншомовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця у галузі інформаційних технологій (рис. 1)

містить цільову, умовну, змістовну, організаційну, оцінну і результативну складові. Ціллю є сформована іншомовна комунікативна компетентність, яка відповідає вимогам ринку праці та Галузевих стандартів вищої освіти України даних спеціальностей. Змістова складова характеризує структурні компоненти ІКК: мовний, мовленнєвий, фаховий, міжособистісний, системний, стратегічний. В умовній складовій розкрито педагогічні умови формування іншомовної комунікативної компетентності. Формування іншомовної комунікативної компетентності здійснюється на основі дидактичних і методичних принципів. Оцінювання рівня сформованості ІКК майбутніх фахівців у галузі ІТ здійснюється за запропонованими критеріями.

Ми розуміємо **системне навчання змісту спеціальності іноземною мовою** як підбір структури, змісту і обсягу навчальної інформації у відповідності з навчальними програмами спеціальностей, засвоєння якої забезпечує майбутньому фахівцеві у галузі ІТ паралельне вивчення професійної інформації рідною та іноземною мовами, своєчасне ознайомлення з новими технологіями, тенденціями розвитку науки і техніки, сучасними відкриттями; пошук інформації і обмін досвідом; встановлення ділових контактів із закордонними партнерами, тобто забезпечує розвиток й удосконалення рівня його професійної компетентності.

Процес **моделювання професійної діяльності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій засобами іноземної мови** включає в себе такі етапи: визначення типових професійних завдань, розробка навчально-професійних ситуацій, визначення порядку розміщення даних ситуацій залежно від системного навчання змісту спеціальності іноземною мовою, вибір методів, засобів і форм навчання.

Моделювання професійної діяльності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій засобами іноземної мови здійснюється на основі інтерактивних методів, методу проектів, розвивальних завдань та інформаційно-комп'ютерних технологій навчання.

Рис. 1 Модель формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій

Під **змішаним навчанням** (blended learning) ми розуміємо поєднання аудиторних форм навчання (пояснення теоретичного матеріалу, живе спілкування іноземною мовою, тренування вмінь і навичок різних видів мовлення та ін.) з дистанційними (пошук іншомовних матеріалів у світовій мережі, спілкування з носіями мови, користування інформаційним освітнім

ресурсом, публікація студентських творчих робіт та ін.). Термін «змішане навчання» передбачає різні способи доставки навчального контенту, і різні види навчальних заходів, включаючи очне навчання в аудиторії, онлайн навчання і самостійну навчальну діяльність [1].

Результуюча складова моделі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій передбачає наявність конкретних результатів реалізації процесу формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, а саме: сформовану іншомовну комунікативну компетентність майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, яка відповідає вимогам ринку праці і Галузевим стандартам вищої освіти України спеціальностей «Комп'ютерні науки», «Комп'ютерна інженерія», «Програмна інженерія», «Безпека інформаційних і комунікаційних систем», «Управління інформаційною безпекою».

З метою перевірки ефективності застосування запропонованих педагогічних умов формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій, ми провели педагогічний експеримент Порівняння зведених даних щодо рівня сформованості ІКК до і після формувального етапу експерименту засвідчило більш значне підвищення показників високого та середнього рівнів сформованості ІКК в експериментальній групі, ніж в контрольній. Отже, у процесі проведеного дослідження виявлено педагогічні умови, дотримання яких у процесі вивчення іноземної мови сприятиме ефективному формуванню іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі ІТ. Перспективу подальшого дослідження вбачаємо створенні відповідних інтегрованих курсів.

Література

1. Sharma P. Blended learning. Using technology in and beyond the language classroom / P. Sharma, B. Barrett // Oxford : Macmillan, 2007. – 160 p.